

ANNEX 2

Consultatie houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit

Inleiding

Philip Morris Benelux apprecieert de mogelijkheid om deel te nemen aan deze consultatie over de invoering van een uitstalverbod. In de woorden van de Europese Commissie:

*"Door te luisteren naar degenen die de toekomstige regels moeten toepassen en ermee moeten werken, wordt betere regelgeving sterk bevorderd."*¹

We vertrouwen erop dat het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport deze krachtige bijdrage aan een betere regelgeving niet zal ontzeggen op basis van een misleidende interpretatie van artikel 5.3 van de WHO Kaderovereenkomst voor de bestrijding van tabaksgebruik, en onze opmerkingen zal overwegen of deze nu betrekking hebben op *'technische opmerkingen'* of niet.

Nederlanders zijn al lange tijd op de hoogte van de gezondheidsrisico's die roken met zich meebrengt. Ondanks het zeer hoge bewustzijnsniveau en decennia van tabaksontmoedigingsbeleid roken miljoenen Nederlanders nog steeds en zullen blijven er miljoenen blijven roken, ongeacht of de overheid een uitstalverbod invoert.

Wetgevers zouden zich moeten richten op beleid waarvan is aangetoond dat het effectief is en een positieve invloed heeft op zowel rokers als niet-rokers. Dit betreft met name het aanmoedigen van volwassen rokers die anders sigaretten of shag zouden blijven roken, om over te stappen op minder schadelijke alternatieven.

Helaas doet het huidige voorstel exact het tegenovergestelde. Het verbieden van het uitstellen van rookloze producten voorkomt dat volwassen rokers een betere keuze voor hun gezondheid kunnen maken dan te blijven roken. Tegelijkertijd beschermt het de concurrentiepositie van sigaretten en shag ten opzichte van minder schadelijke alternatieven.

Veel regeringen, waaronder die van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, erkennen de noodzaak om volwassen rokers die anders zouden blijven roken aan te moedigen om over te stappen op minder schadelijke alternatieven. We hopen dat ook dat de Nederlandse overheid zal erkennen dat het beter is om deze rokers aan te moedigen om een minder schadelijk alternatief voor hun gezondheid te kiezen in plaats van dit tegen te gaan. Dit vraagt om regelgeving die 1) minder schadelijke alternatieven voor roken overal beschikbaar, toegankelijk en zichtbaar maken voor volwassen rokers 2) rokers in staat stelt kennis te vergaren over het juiste gebruik van dergelijke alternatieven en 3) ervoor zorgt dat rokers accurate, niet-misleidende informatie over de relatieve risico's van deze producten krijgen.

¹ COM(2016) 615 final, MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE EUROPESE RAAD EN DE RAAD Betere regelgeving: betere resultaten voor een sterkere Unie, blz. 7
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0615>

'Harm Reduction' (schadebeperking) als aanvullende pijler onder het tabaksontmoedigingsbeleid van de overheid

Zoals in de toelichting bij de voorgestelde wijzigingen van het besluit wordt onderstreept, richt het huidige tabaksontmoedigingsbeleid van de overheid zich op het beschermen van de volksgezondheid door te voorkomen dat jongeren gaan roken, het beschermen van meerokers en het ondersteunen van rokers die willen stoppen met roken. Er zijn in de loop der jaren veel beleidsmaatregelen met succes ingevoerd. Er kan echter nog meer gedaan worden rekening houdende met het feit dat miljoenen mensen ondanks de toenemende regelgeving in Nederland blijven roken.

Er zouden aanzienlijke gezondheidsvoordelen worden bereikt indien de grote groep rokers die anders zou blijven roken, overstapt op minder schadelijke alternatieven: zowel voor de individuele roker als voor de samenleving als geheel. Er zijn steeds meer deskundigen op het gebied van volksgezondheid die erkennen dat potentieel minder schadelijke rookloze alternatieven (zoals bijvoorbeeld elektronische sigaretten en tabaksproducten die worden verwarmd in plaats van verbrand) een rol kunnen spelen bij het beperken van de schade als gevolg van tabaksgebruik.

Het RIVM heeft bijvoorbeeld verklaard: *“Voorbeelden van harm reduction producten zijn tabak die in de mond wordt gestopt zoals de ‘snus’, de e-sigaret en een product waarin tabak wordt verhit maar niet verbrand (heat not burn). Bij deze vormen staan gebruikers niet aan schadelijke verbrandingsproducten bloot” en “Ook tabak-verhittingsproducten lijken minder schadelijk te zijn voor de gezondheid dan conventionele sigaretten.”*²

Wij zijn ervan overtuigd dat het in het belang van de volksgezondheid is om het beginsel van *harm reduction* - dat wil zeggen het aanmoedigen van rokers (die niet stoppen) om over te stappen op minder schadelijke, rookvrije alternatieven - te onderschrijven en als aanvullend speerpunt op te nemen in het tabaksontmoedigingsbeleid van de overheid.

Harm reduction is een belangrijk onderdeel gaan uitmaken van het tabaksontmoedigingsbeleid van zowel de Verenigde Staten als het Verenigd Koninkrijk.

Op 28 juli 2017 heeft de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA)³ een uitgebreid beleidsplan gepresenteerd om de volksgezondheid te verbeteren door het gebruik van sigaretten verder te ontmoedigen, terwijl volwassen rokers tegelijkertijd aangemoedigd worden om over te stappen op minder risicovolle producten zoals elektronische sigaretten en andere rookloze alternatieven.

In dit opzicht stelt de FDA onder andere:

“Rendering cigarettes minimally addictive or nonaddictive, within a landscape including other, noncombustible products such as e-cigarettes, represents a promising foundation for a comprehensive

² Alternatieve tabaksproducten: harm reduction? Tabak en aanverwante producten die mogelijk minder schadelijk zijn dan sigaretten, RIVM Rapport 2016-0103 Y.C.M. Staal | R. Talhout
http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Wetenschappelijk/Rapporten/2016/september/Alternatieve_tabaksproducten_harm_reduction_Tabaks_en_aanverwante_producten_die_mogelijk_minder_schadelijk_zijn_dan_sigaretten

³ <https://www.fda.gov/TobaccoProducts/NewsEvents/ucm568425.htm>

*approach to tobacco harm reduction. In working toward this vision, the FDA is committed to striking an appropriate balance between protecting the public and fostering innovation in less harmful nicotine delivery".*⁴

*"Envisioning a world where cigarettes would no longer create or sustain addiction, and where adults who still need or want nicotine could get it from alternative and less harmful sources, needs to be the cornerstone of our efforts."*⁵

*"We must continue to build on our understanding of the potential benefits for addicted cigarette smokers, in a properly regulated marketplace, of products capable of delivering nicotine without having to set tobacco on fire."*⁶

Op 18 juli 2017 ontvouwde het Britse ministerie van volksgezondheid (DoH) haar strategie ten aanzien van tabaksontmoediging in *A Smoke Free Future – A Tobacco Control Plan for England*⁷. Deze strategie erkent duidelijk het potentieel van de elektronische sigaret en innovatieve rookloze producten, voortbordurend op het beleidsadvies van gerenommeerde publieke gezondheidsinstellingen zoals Public Health England en het Royal College of Physicians. Het beleidsplan benadrukt de noodzaak om het wetenschappelijke bewijs ten aanzien van deze producten kritisch te beoordelen en duidelijke communicatie te verstrekken aan rokers over de risico's en voordelen van deze producten.

Het Tobacco Control Plan onderstreept onder meer:

"We are committed to evidence-based policy making, so we aim to help people to quit smoking by permitting innovative technologies that minimise the risk of harm and maximise the availability of safer alternatives to smoking."

"We welcome innovation that will reduce the harms caused by smoking and will evaluate whether products such as novel tobacco products have a role to play in reducing the risk of harm to smokers."

De voorgestelde maatregel voorkomt niet dat mensen roken maar belet juist dat rokers overstappen op minder schadelijke alternatieven

Rokers kunnen alleen overstappen op minder schadelijke alternatieven wanneer ze bekend zijn met deze producten.

Wij zijn ervan overtuigd dat een uitstalverbod voor rookvrije alternatieven niet in het belang is van de volksgezondheid. Beschikbaarheid van alternatieve producten die minder risico voor volwassen rokers opleveren is op zich zelf niet voldoende om als volwassen roker een gefundeerde keuze te maken voor deze producten. Volwassen rokers die anders zouden blijven roken, moeten zich op de hoogte kunnen stellen van deze betere alternatieven om ervoor te zorgen dat zij ook daadwerkelijk een weloverwogen keuze kunnen maken om over te stappen. Het uit het zich halen van producten die een beter

⁴ http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp1707409?query=featured_home&

⁵ <https://www.fda.gov/NewsEvents/Newsroom/PressAnnouncements/ucm568923.htm>

⁶ http://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp1707409?query=featured_home&

⁷ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/630217/Towards_a_Smoke_free_Generation_-_A_Tobacco_Control_Plan_for_England_2017-2022_2_.pdf

alternatief vormen voor roken belet volwassen rokers in het maken van een keuze voor deze alternatieven. Dergelijke producten genieten immers veel minder bekendheid dan traditionele rookwaren. Een uitstalverbod voor rookvrije alternatieven leidt er dus toe dat veel volwassen rokers onbekend zullen blijven met deze nieuwe producten en vormt daarmee voor volwassen rokers die anders zouden blijven roken een barrière om over te stappen. Bovendien, door rookloze producten te onderwerpen aan dezelfde beperkingen als die voor sigaretten en shag, zouden rokers daaruit kunnen afleiden dat rookloze producten even schadelijk zijn. Dit lijkt niet in overeenstemming met de zienswijze van het RIVM en andere overheidsinstanties zoals de FDA in de V.S. en het DoH in het V.K. Het onbedoelde gevolg van de voorgestelde maatregel zou zijn dat de markt voor sigaretten en shag beschermt blijft.

Alle tabak- en nicotine houdende producten moeten onderworpen zijn aan strikte regelgeving. Hoewel wij van mening zijn dat rookloze producten beschikbaar zouden moeten zijn voor volwassen rokers die anders zouden blijven roken, zouden deze niet verkocht mogen worden aan minderjarigen. Daarnaast moeten alle leeftijdsgroepen op de hoogte worden gesteld dat deze producten niet zonder risico zijn.

Philip Morris streeft naar een rookvrije toekomst

Onze ambitie is om alle volwassen rokers die anders zouden blijven roken zo snel mogelijk te laten overstappen op rookloze alternatieven. Daartoe werken we aan een reeks innovatieve rookloze producten die zo goed mogelijk aansluiten bij de behoeften van de huidige volwassen rokers.

Tabaksproducten die worden verwarmd in plaats van verbrand zijn een voorbeeld van deze innovatieve producten die we in verschillende landen in de handel hebben gebracht, waaronder in Nederland (onder de merknaam *IQOS/HEETS*). *IQOS* is een elektronisch apparaat dat uitsluitend gebruikt wordt met *HEETS* - een elektronisch verwarmd tabaksproduct.

Met onze rookvrije producten richten we ons uitsluitend op volwassen rokers (die niet stoppen) maar wel de negatieve gevolgen van roken aanzienlijk willen verminderen.

De resultaten van de wetenschappelijke onderzoeken die we tot op heden hebben uitgevoerd geven aan dat *IQOS/HEETS* waarschijnlijk het risico op schade vermindert ten opzichte van het roken van sigaretten en shag, en dat het een betere keuze is voor mensen die anders zouden blijven roken. Wij delen onze wetenschappelijke methodes en bevindingen openlijk voor onafhankelijke controle en verificatie door derden en hebben sinds 2011 onze onderzoeken gepubliceerd in meer dan 200 zogenoemde *peer reviewed* artikelen en *book chapters*⁸. Wij zijn dan ook verheugd met de mededeling van de staatssecretaris dat het RIVM onderzoek doet naar het risicoprofiel van *IQOS/HEETS*, waarvan de resultaten naar verwachting dit najaar worden gepubliceerd⁹.

⁸ Uitgebreide informatie over ons wetenschappelijk beoordelingsprogramma en resultaten vindt u op www.pmisce.com

⁹ Reactie van de staatssecretaris op vragen aan Tweede Kamerleden Dik-Faber (CU) en Kooiman (SP) over de schadelijke effecten van de HeatStick op de volksgezondheid (2017Z08581), 3 juli 2017.

Concluderende opmerkingen

Wij vragen de overheid om *harm reduction* in haar tabaksontmoedigingsbeleid op te nemen. Dit houdt in dat volwassen rokers die anders zouden blijven roken worden aangemoedigd om over te stappen op rookloze alternatieven. Het toepassen van dezelfde regels op alle tabaksproducten, ongeacht hun risicoprofiel, strookt niet met dit uitgangspunt. Als zodanig zijn wij van mening dat een uitstalverbod niet van toepassing zou moeten zijn op rookloze producten. Een dergelijke maatregel zou immers voorbij zou gaan aan het enorme potentieel dat dergelijke producten bieden om de volksgezondheid te bevorderen.